

Μέ αφθαστο θυρισμό, θερμότητα αισθημάτων, ζωηρότητα έκφρασεως και δραματικότητα διαλόγων διαζωγραφεί στην υπέροχη ποιητική του σύνθεση ο άγιος Ρωμανός ο Μελωδός την παραβολή του Κυρίου Ιησού σχετικά με τις Δέκα Παρθένας.

Είναι η παραβολή αυτή την οποία η άγια μας Εκκλησία ένθυμίζει τη Μεγάλη Τρίτη, καλώντας όβλους τούς πιστούς νά κρατούν άναμμένη τη λαμπάδα της ψυχής τους εις υπάντησι του ούρανού Νυμφίου. Έξάσβητου και τό κατασκευικότατο τροπάριο τών πρώτων ήμερών της Μεγάλης Έβδομάδος από αυτήν την παραβολή άντλεί τό περιεχόμενό του: «Ιδού ο Νυμφίος έρχεται έν τῷ μέσῳ της νυκτός...».

Ο «Πίνδαρος της έκκλησιαστικής ποιήσεως», όπως χαρακτηρίστηκε ο άγιος Ρωμανός, λαμβάνει τό άγιογραφικό κείμενο (Ματθ. κε' 1-13) και τό άνασυνθέτει σέ σίχους κάτω από τη γνωστή τεχνική μορφή που ο ίδιος άνέδειξε, αυτή του Κοντακίου. Τρία προοίμια προηγούνται, και άκοιλουθούν έπειτα 31 στροφές (Οϊκοί) μέ τόνο ρυθμικό, οι όποίες καταλήγουν σέ κοινό έφύμνιο: «τόν άφθαρτον στέφανον».

Τό πρώτο προοίμιο του Κοντακίου του είναι γνωστό, καθώς ή ύμνολογία της Εκκλησίας μας τό χρησιμοποίησε σχεδόν άυτολεξει ως τροπάριο (Κάθισμα) στην άρχή της άκοιλουθίας του Όρθρου της Μ. Τρίτης (έσπέρας Μ. Δευτέρας):

•Τόν Νυμφίον, άδελφοί, άγαπήσωμεν,
τάς λαμπάδας έαυτῶν εύτρεπίσωμεν,
ταϊς άρεταιϊς έκλάμπουτες και πίστεϊ όρθῆ,
ϊνα ως αι φρόνιμοι, του Κυρίου έλθόντος
έτοιμοι εισέβδωμεν σὺν αὐτῷ έν τῷ γάμῳ·
ὁ γάρ οϊκτίρμων δῶρον ως Θεός
πᾶσι παρέχει τόν άφθαρτον στέφανον».

Ρωμανού του Μελωδού

Εἰς τὰς Δέκα Παρθένας

ΤΟΝ ΑΦΘΑΡΤΟΝ ΣΤΕΦΑΝΟΝ...

Ὁ τόνος τῆς συνθέσεως γίνεται ἐξόχως δραματικός στήν ἀπεγνωσμένη ἴτηση τῶν πέντε μωρῶν παρθένων, οἱ ὁποῖες φθάνουν καθυστερημένες τόν νυμφώνα καί βρίσκουν τήν θύρα κλειστή. Ἀκολουθεῖ ὁ διάλογός τους ἐ τόν Νυμφίω (ἀποσπάσματα)*:

Καί τότε ἔκραξαν ὅλες μαζί μέ φωνή ὀδυνηρή,
καί μέ δάκρυα καί στεναγμούς εἶπαν:
«Ἀνοιξε τή θύρα τῆς φιλανθρωπίας σου, Ἀθάνατε,
καί σέ μᾶς πού ἀσκώντας τήν παρδενία τιμήσαμε τή δόξα σου».
Φώναξε τότε ὁ δεῖος Βασιλιάς καί τοὺς εἶπε:
«Ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ δέν ἀνοίγεται γιά σᾶς.
Δέν ξέρω ποιές εἴστε, φύγετε ἀπό δω.
Δέ δά φορέσετε τόν ἄφθαρτον στέφανου».

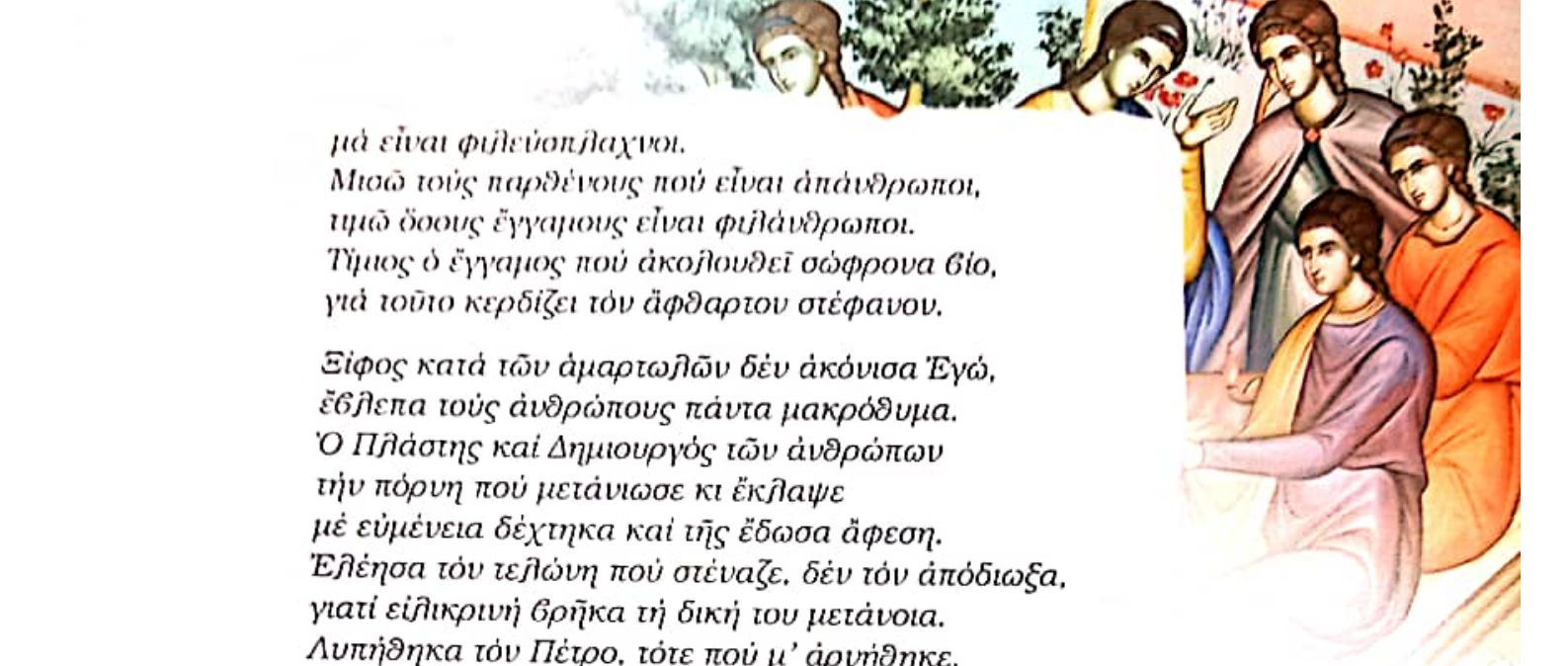

Καί μόνο πού ἄκουσαν τόν Βασιλέα τῶν ὄσλων Χριστό
νά φωνάζει στίς πέντε: «Δέν ξέρω ποιές εἶστε»,
ταράχτηκαν ἀφάνιαστα, ἔκλαιγαν, ὀδύρονταν, φώναζαν ὅσλες μαζί.
«Δικαιοῦται Κριτή, τήν ἀγνόητα τηρήσαμε,
τήν ἐγκράτεια ἀπόλυτα ἀσκήσαμε,
βιώσαμε στή νηστεία ὄλοπρόθυμα,
τήν ἀκτημοσύνη σιέρξαμε,
καταπατήσαμε τή φιλῶγα καί φωτιά τῆς ἀκοσλασίας,
μαζί μέ τίς παράπλευρες ἐπιθυμίες.
Σ' ὄλο τό βίο μας ὄλοκάθαρα ζήσαμε,
γιά νά κερδίσουμε τόν ἄφθαρτον στέφανον».

Στίς ἄμνασλες πού στόν Κριτή τῶν ὄσλων
νά μιλήσουν ἔτσι τόσησαν,
ἀποκριθῆκε ὁ Χριστός καί εἶπε:
«Αὐτή εἶναι ἡ ὥρα τῆς δίκαιης κρίσης.
Ὁ καιρός τῆς φιλανθρωπίας ἔχει τελειώσει,
καί ἡ συμπάθεια τώρα δέν ἔχει θέση.
Ἡ θύρα τῆς εὐσπλαχνίας εἶναι γιά τούς ἀνθρώπους κλειστή,
ὁ τόπος τῆς μετάνοιας δέν εἶναι ἐδῶ.
Δέ δείχνει συμπάθεια ὁ Οἰκτίρων πιά,
καί εἶναι ὁ Ἐλεήμων Κριτής αὐστηρός.
Ἔσεῖς στόν κόσμο δειχτήκατε ἄσπλαχνες,
πῶς, λοιπόν, ζητᾶτε τόν ἄφθαρτον στέφανον;

Βλέπατε τούς πάντες ὑπεροπικά,
εἶχατε τούς φτωχοῦς στήν καταφρόνια,
ἤσασταν σκληρές γιά ὄσλους καί ἀνελέητες.
Κατακεραυνῶνατε παδιασμένα ὄσους ἔφταιγαν σέ κάτι,
ἔσεῖς πού φταίγατε σέ πολλιά καθημερινά.
Φερόσασταν στούς συναθρώπους σας ἀπάνθρωπα,
-σῆς καί δέν εἶχατε σεις πλημμελήματα-
γιά τίς μεγάλες ἀρετές σας περηφανευόσασταν καί κομπάζατε.
Ἀπορριγμένους ὄσους δέ νήστευαν θεωρούσατε,
μοιτισμένους χαρακτηρίζατε ὄσους παντρεύονταν.
Μόνο τούς ἑαυτούς σας δικαιῶνατε.
Κι ὄλα αὐτά γιά πολύ καιρό, πρίν τήν ὥρα
πού θά σταβαίνατε τόν ἄφθαρτον στέφανον.

Σέ τί σᾶς ὠφέλησε ἡ νηστεία κι ἡ ἀγνόητα,
πού εἶχαν τήν ἀλαζονεῖα μόνιμο συνοδό;
Ἀρνούσασταν τήν πραόητα καί σιέργατε τό θυμό.
Μά Ἐγώ ὡς πράος καί ταπεινός στήν καρδιά,
ἀγαπῶ ἰδιαίτερα τούς πράους,
σ' αὐτούς δωρίζω ἄφεση ἁμαριῶν.
Ἀρνοῦμαι αὐτούς πού νηστεύουν, μά ἄσπλαχνοί εἶναι,
προτιμῶ ὄσους τρῶνε κανονικά,

μά είναι φιλέυσπλαχνοι.
Μισῶ τοὺς παρθένους πού εἶναι ἀπάνθρωποι,
τιμῶ ὄσους ἔγγαμους εἶναι φιλόανθρωποι.
Τῆμος ὁ ἔγγαμος πού ἀκοιλουδεῖ σὸ φρόνα βίο,
γιά τοῦτο κερδίζει τόν ἄφθαρτον στέφανον.

Εἶφος κατά τῶν ἀμαρτωλῶν δέν ἀκόνισα Ἐγώ,
ἔδλεπα τοὺς ἀνθρώπους πάντα μακρόθυμα.
Ὁ Πλάστης καί Δημιουργός τῶν ἀνθρώπων
τήν πόρνη πού μετάνιωσε κι ἐκπλαψε
μέ εὐμένεια δέχτηκα καί τῆς ἔδωσα ἄφεση.
Ἐλέησα τόν τελώνη πού στέναζε, δέν τόν ἀπόδιωξα,
γιατί εἰλικρινή βρήκα τή δική του μετάνοια.
Λυπήθηκα τόν Πέτρο, τότε πού μ' ἀρνήθηκε,
μέ τὰ δικά του δάκρυα ἔνωσα νά ὑποφέρω κι ἐγώ,
γιατί ὄντως μετάνιωσε καί ζήτησε τόν ἄφθαρτον στέφανον.

Γι' αὐτές πού στό νυμφώνα μαζί μου πέρασαν,
μπρός σ' ὄλο τόν κόσμο αὐτά ἔχω νά πῶ:
Στόν ἐπίγειο βίο φύλαξαν τίς ἐντολές μου προσεκτικά.
Παραστέκονταν πάντα στίς χῆρες κι ἐλεοῦσαν τὰ ὄρφανά.
Συνέπασχαν μέ ὄσους ἦταν σέ πόνο ἢ θλίψη,
ποτέ σέ φτωχοὺς ἢ ξένους τήν πόρτα δέν ἐκλείσαν,
βοηθοῦσαν τοὺς ἀρρώστους νά γίνουν καλῶ.
Ἐδειξαν ἐνδιαφέρον κι ἀγάπη σ' αὐτούς
πού ἀπορριγμένους θεωρούσατε σεις.
Γιά ὄλα αὐτά δέ σᾶς ξέρω. Φύγετε ἀπό Ἐμένα μακριά.
Ἀρνιέμαι ὄλους τοὺς ἀπάνθρωπους,
δίνω σ' αὐτές τίς φιλόανθρωπες τόν ἄφθαρτον στέφανον».

Καί μετὰ ἀπό τὰ συγκλονιστικά αὐτά λόγια τοῦ Νυμφίου, ὁ ἅγιος μελωδός
σρέφεται στόν κάθε πιστό καί τόν συμβουλεύει μέ λόγια ἰσηρά:

Ἡ ἐντολή τοῦ Θεοῦ δέν εἶναι βαριά,
δέν παραγγέλλει νά δώσεις αὐτό πού ἀδυνατεῖς,
ἐξετάζει τήν ἀγαθή σου προαίρεση,
ἀκόμα κι ἂν ἔχεις δυό ὀβολοὺς μοναχά,
καί τίποτε ἄλλο δέν κατέχεις σ' αὐτή τή γῆ.
Ὁ εὐσπλαχνος κατά πάντα Κύριος καί δέχεται,
καί θεωρεῖ καλυτέρους αὐτούς τοὺς δωρητές
ἀπό κείνους πού ἔχουν δώσει πάμπολλα χρήματα.
Ἄν τώρα δέν ἔχεις νά προσφέρεις οὔτε ὀβολό,
πρόσφερε σ' αὐτόν πού εἶναι σέ ἀνάγκη ἕνα ποτήρι δροσερό νερό.
Ὁ Χριστός δέχεται εὐχαρίστως κι αὐτό,
καί σίγουρα σοῦ παρέχει τόν ἄφθαρτον στέφανον. □

(*) Ἡ μετάφραση εἶναι τοῦ Ἀθανασίου Κοτταδάκη ἀπό τό βιβλίο του
«Στό Χριστό μέ Ρωμανό τό Μελωδό», Σπέτσες 2013.

25 ὀλοκλήρα χρόνια ἔγραφε ὁ Κωστής Παλαμᾶς (1859-1943) τὸ ἐπικό του ποίημα «Ἡ Φιλογέρα τοῦ Βασιλιᾶ», ἀποτελούμενο ἀπὸ 4.225 στίχους. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ στὴν Ἑλλάδα κυριαρχοῦσε ἡ ἐθνικὴ κατάδηση μετὰ τὴν πώληση τοῦ 1893 καὶ τὴ δραματικὴ ἤττα ἀπὸ τὸν πόλεμο τοῦ 1897.

Στόχος τοῦ ποιήματος ἡ ἐθνικὴ ἀναγέννηση. Νὰ προτοιμάσει, νὰ διακηρύξει ὁ ποιητὴς τὴν ἀνάσταση τοῦ γένους, πού φανερῶνεται στὸν πρόλογο τοῦ ποιήματος σὲ μιά κυρίως λέξη: Ἀπρίλης!

Τὸ ποίημα δημοσιεύθηκε στὰ 1910, λίγο πρὶν τὴν ἐποποιὰ 1912-13, πού διπλασίασε τὴν Ἑλλάδα.

Σήμερα οἱ καιροὶ παράλληλοι. Ἀντιγράφουμε λίγους στίχους, νὰ παρηγορηθοῦμε, νὰ ἐμπνευσθοῦμε, νὰ πιστέψουμε στὴν ἐθνικὴ ἀναγέννηση καὶ τοῦ γένους τὴν ἀνάσταση, νὰ ἀκουσθεῖ καὶ σήμερα «τραγοῦδι τῶν ἡρώων».

«ΑΠΡΙΛΗΣ»

Σβυσμένες ὅλες οἱ φωτιές οἱ πλάστρες μέσ' στή Χώρα.

Στήν ἐκκλησιά, στόν κλίβανο, στό σπίτι, σιὰργαστήρι,
παντοῦ, στό κάστρο, στήν καρδιά, τάποκαΐδια, οἱ στάχτες.

...

Κι ἀπό κατάκρυα χόβολη μεσιή ἢ γωνιά, κι ἀκόμα
καί πιό πολὺ ἀπό τή γωνιά πού τοῦ σπιτιοῦ ἢ καρδιά εἶναι,
κακοκατάντησε ἢ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου. Κρίμα. Κρίμα.

...

Σβυσμένες ὅλες οἱ φωτιές οἱ πλάστρες μέσ' στή Χώρα.

Τραγούδι τῶν ἡρώων! Ἐμπρός, τραγούδι τῶν ἡρώων!
Ἄπάνου ἀπό τάπόσταχτα, ἄναψε, ὦ φλόγα, λάμψε.

...

Γιατί θά 'ρθῆ κάποιος καιρός, καί κάποια αὐγή θά φέξῃ,
καί θά φυσήξῃ μιά πνοή μεγαλοδύναμη· ἄκου!
Ἄπό ποιό στόμα ἢ ἀπό ποιό χάος θά χυθῆ; Δέν ξέρω.

...

Δέν ξέρω· ξέρω πώς θά 'ρθῆ, καί μέ τό πέρασμά της,
μέγα καί δεῖο καί μυστικό κι ἀξήγητο, θά σκύψουν
οἱ κορφές ὅλες, οἱ φωτιές θά ξαναδώσουν ὅλες.
Στήν ἐκκλησιά, στόν κλίβανο, στό σπίτι, σιὰργαστήρι,
στό κάστρο, στήν καρδιά, παντοῦ, σιὰποκαΐδια, ἀπρίλης!

Ὁ στολισμός τοῦ Ἐπιταφίου

Τέσσερις Ἑλληνίδες κόρες διαλέγουν ἄνθη, μεταφέρουν καί στολίζουν μέ ἐμφυτη τέχνη καί φυσική λεπτότητα τόν Ἐπιτάφιο.

Σεμνότητα, τρυφερότητα καί βαθιά εὐλάβεια εἰκονίζεται σιά πρόσωπα καί στίς κινήσεις τους.

Πίσω τους δύο ἱερεῖς συζητοῦν. Ἅγιοι στήν τοιχογραφία τῆς παλαιᾶς Ἐκκλησίας «ἐποπτεύουν» τό ἔργο τους.

Ἐλαιογραφία σέ καμβά. Ἔργο Θεόδωρου Ράβλη, μεγάλου ζωγράφου τῆς καθημερινῆς ζωῆς (1852-1909). Ἐκτέθηκε ἀπό τόν ἴδιο στό Σαλόνι τοῦ Παρισιοῦ, τή χρονιά πού τό ὀλοκλήρωσε (1893). □

Ήρώπαιο Ἀναστάσεως

(ἀληθινὸ περιστάτικόν)

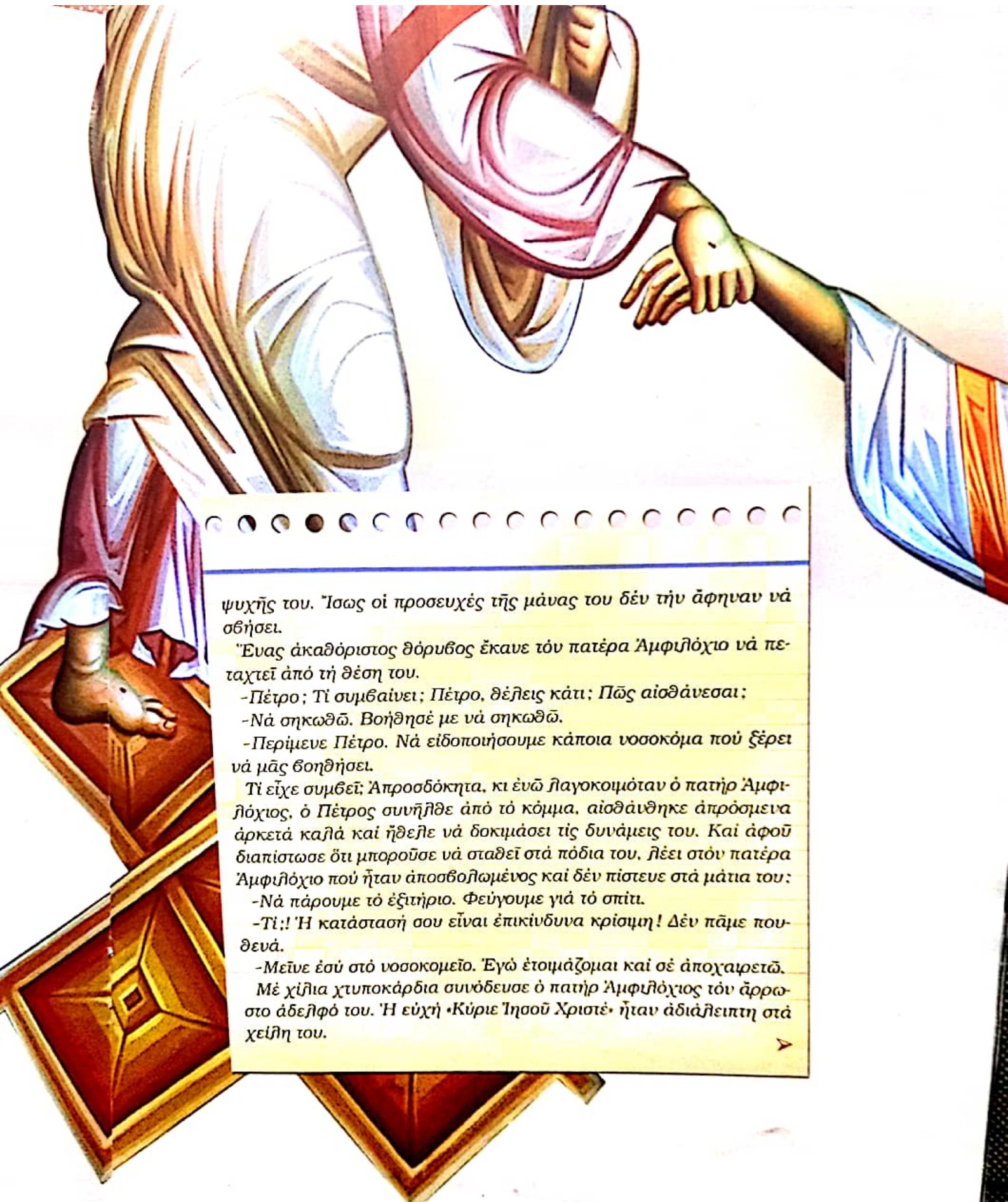
Ἀπριλίου. Ἀνοιξη καὶ Ἀνάστασις. Χαρά Θεοῦ.

Χαρά παντοῦ:

Ἀπομεινήμερο στό νοσοκομεῖο τῆς Βούβλας. Ἡσυχία καὶ στό θάλαμο 4 τῆς πτέρυγας Χ. ὁ ἥλιος ρίχνει τίς τελευταῖες του ἀκτίνες μέσα στό δωμάτιο. Τόν πατέρα Ἀμφιλόχιο σά νά τόν ἐκλίψε λίγο ὁ ὕπνος. Ὁρες καθισμένος δίπλα στόν ἄρρωστο διάβαζε τήν Ἁγία Γραφή. Ἔτσι τοῦ εἶχε πει ὁ πνευματικός του νά βοηθήσει τόν ἀδελφόν του Πέτρο, πού μέρες τώρα δέν ἐπικοινωνοῦσε ἔρισκόταν σέ κόμμα, καί οἱ γιατροί μιλοῦσαν γιά ἐπικείμενο τέλος.

Τόν πατέρα Ἀμφιλόχιο δέν τόν φόβιζε ὁ θάνατος τόν ἀπαχολοῦσε ἡ ψυχὴ τοῦ ἀδελφοῦ του.

Τριάντα ὀβλάκερα χρόνια ταξίδευε στό ἐμπορικό ναυτικό ὁ Πέτρος. Λεβεντάνθρωπος κι ἄξιος καπειάνιος ἦταν. Ψημένος σίς φουρτιῶνες καί τ' ἀφρισμένα κύματα τῆς θαλάσσης, μέ τόση καὶ μαεστρία ὀδηγοῦσε κάθε φορά τό καράβι στόν προορισμό του. Ἐκανε ὁμως μιά ρέμπεση ζωῆ. Μακριά ἀπό τή θαλιπαρὴ καὶ τή στήριξη τῆς οικογένειάς του, αἰσθανόταν μιά ἄγρια ὀρμή καὶ ὀργή νά τόν παρασύρει σέ ὅ,τι χαμηλὸ καὶ φτηνὸ τραγουδοῦσαν καὶ προσκαλοῦσαν οἱ σειρήνες τῶν λιμανιῶν. Καὶ ἐκούσια παγιδευόταν σάν τοὺς συτρόφους τοῦ Ὀδυσσεά. Ἄν καὶ ἀπό μικρὸ παιδί εἶχε βιώσει μέσα στό πατρικό του τὴν πίστη στόν Θεό, τὴν λατρευτικὴν ζωῆ, τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Πέτρος εἶχε ἀπομακρυνθεῖ τελείως. Βέβαια, κάποιες συμπεριφορὲς του δήλωναν ὅτι ἐλάχιστη σπίδα πίστεως τρεμόπαιζε ἀκόμα στό βάθος τῆς

ψυχῆς του. Ίσως οἱ προσευχῆς τῆς μάνας του δέν τὴν ἄφηναν νὰ σβῆσει.

Ἔνας ἀκαθόριστος θόρυβος ἔκανε τὸν πατέρα Ἀμφιλόχιο νὰ πεταχτεῖ ἀπὸ τὴ θέση του.

-Πέτρο; Τί συμβαίνει; Πέτρο, θέλεις κάτι; Πῶς αἰσθάνεσαι;

-Νὰ σηκωθῶ. Βοήθησέ με νὰ σηκωθῶ.

-Περίμενε Πέτρο. Νὰ εἰδοποιήσουμε κάποια νοσοκόμα πού ξέρει νὰ μᾶς βοηθήσει.

Τὶ εἶχε συμβεῖ; Ἀπροσδόκητα, κι ἐνῶ λαγοκοιμόταν ὁ πατὴρ Ἀμφιλόχιος, ὁ Πέτρος συνῆλθε ἀπὸ τὸ κόμμα, αἰσθάνθηκε ἀπρόσμενα ἄρκετὰ κατὰ καὶ ἤθελε νὰ δοκιμάσει τίς δυνάμεις του. Καὶ ἀφοῦ διαπίστωσε ὅτι μπορούσε νὰ σταθεῖ στὰ πόδια του, ἔβλεπε τὸν πατέρα Ἀμφιλόχιο πού ἦταν ἀποσοβλωμένος καὶ δέν πίστευε στὰ μάτια του:

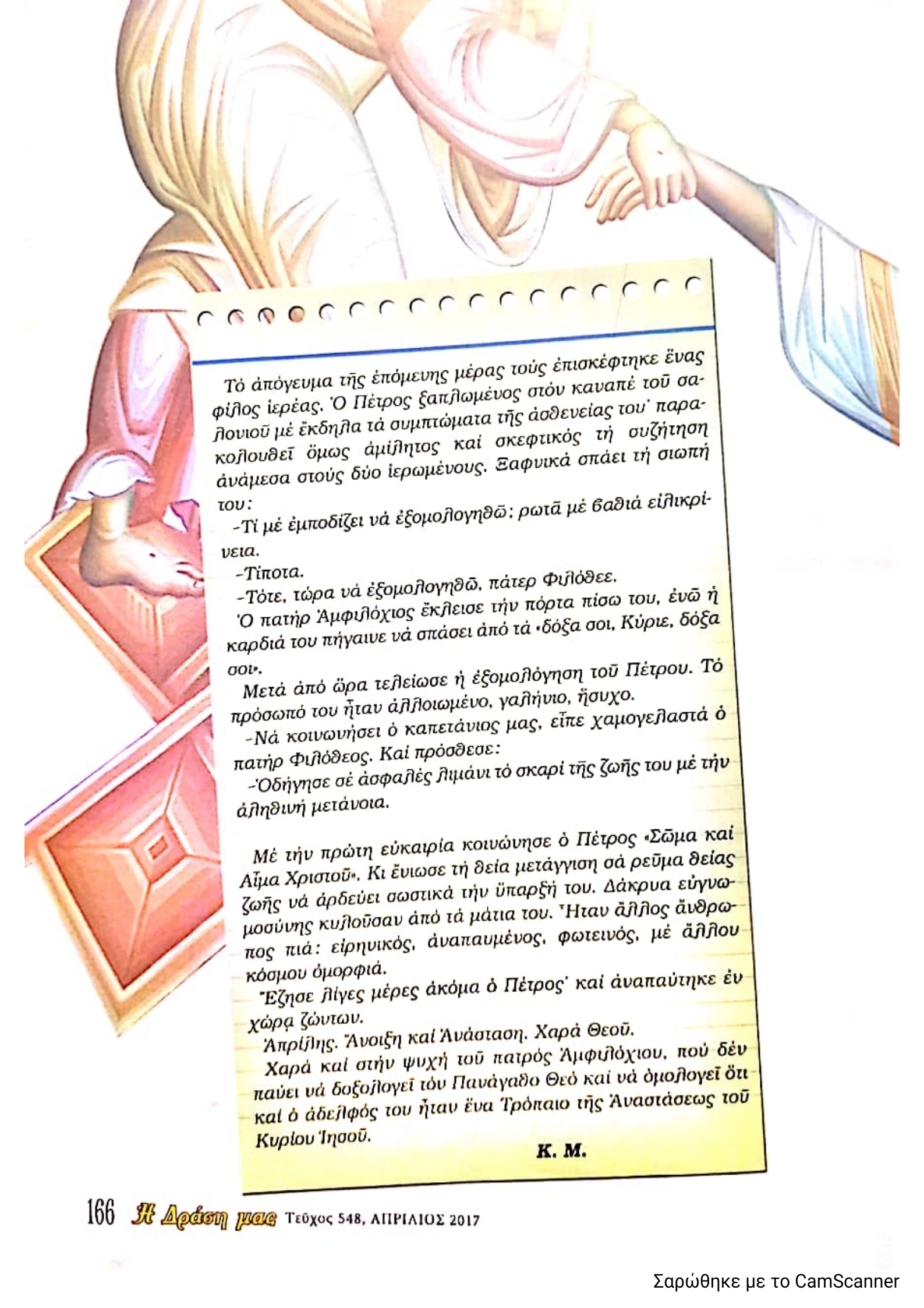
-Νὰ πάρουμε τὸ ἔξιτήριο. Φεύγουμε γιὰ τὸ σπίτι.

-Τί;! Ἡ κατάστασή σου εἶναι ἐπικίνδυνα κρίσιμη! Δέν πᾶμε πουθενά.

-Μεῖνε ἐσὺ στό νοσοκομεῖο. Ἐγὼ ἐτοιμάζομαι καὶ σέ ἀποχαιρετῶ.

Μέ χίλια χτυποκάρδια συνόδευσε ὁ πατὴρ Ἀμφιλόχιος τὸν ἄρρωστο ἀδελφό του. Ἡ εὐχή «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ» ἦταν ἀδιάλειπτη στὰ χεῖρῃ του.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἐπόμενης μέρας τοὺς ἐπισκέφτηκε ἓνας φίλος ἱερέας. Ὁ Πέτρος ξαπλωμένος στὸν καναπέ τοῦ σαλονιοῦ μέ ἐκδηλᾶ τὰ συμπτώματα τῆς ἀσθενείας του· παρακολουθεῖ ὅμως ἀμίλητος καὶ σκεπτικός τὴ συζήτηση ἀνάμεσα στοὺς δύο ἱερωμένους. Σαφνικὰ σπάει τὴ σιωπὴ του:

-Τί με ἐμποδίζει νὰ ἐξομολογηθῶ; ρωτᾷ μέ βαθιὰ εἰληκρῶνεια.

-Τίποτα.

-Τότε, τώρα νὰ ἐξομολογηθῶ, πάτερ Φιλόθεε.

Ἐνῶ ὁ πατήρ Ἀμφιλόχιος ἐκλείσει τὴν πόρτα πίσω του, ἐνῶ ἡ καρδιά του πῆγαινε νὰ σπάσει ἀπὸ τὰ «δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι».

Μετὰ ἀπὸ ὥρα τελείωσε ἡ ἐξομολόγηση τοῦ Πέτρου. Τὸ πρόσωπό του ἦταν ἀλλοιωμένο, γαλήνιο, ἤσυχο.

-Νὰ κοινωνήσῃ ὁ καπετάνιος μας, εἶπε χαμογελαστά ὁ πατήρ Φιλόθεος. Καὶ πρόσθεσε:

-Ὁδήγησε σὲ ἀσφαλῆς λιμάνι τὸ σκαρὶ τῆς ζωῆς του μέ τὴν ἀληθινὴ μετάνοια.

Μέ τὴν πρώτη εὐκαιρία κοινωνήσῃ ὁ Πέτρος «Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ». Κι ἐνίωσε τὴ θεία μετὰγγιση σὰ ρεῦμα θείας ζωῆς νὰ ἀρδεύει σωστικά τὴν ὑπαρξὴ του. Δάκρυα εὐγνωμοσύνης κυλοῦσαν ἀπὸ τὰ μάτια του. Ἦταν ἄλλος ἄνθρωπος πιά: εἰρηνικός, ἀναπαυμένος, φωτεινός, μέ ἄλλου κόσμου ὀμορφιά.

Ἐξῆς ἡλίγες μέρες ἀκόμα ὁ Πέτρος· καὶ ἀναπαύτηκε ἐν χώρα ζώντων.

Ἀπρίλης. Ἀνοιξὴ καὶ Ἀνάστασις. Χαρὰ Θεοῦ.

Χαρὰ καὶ σιτὴν ψυχὴ τοῦ πατρός Ἀμφιλόχιου, ποὺ δὲν παύει νὰ δοξολογεῖ τὸν Πανάγαθο Θεὸ καὶ νὰ ὁμολογεῖ ὅτι καὶ ὁ ἀδελφός του ἦταν ἓνα Τρόπαιο τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

K. M.

Μ. Τρίτη βράδυ. Κόσμος πολλός έμπαινε στον ένορειακό ναό για να προσκυνήσει το Νυμφίο. Μικροί και μεγάλοι - κατά τη δύναμή τους - κατέδεται στον Κύριο την αγάπη, την προσοχή τους, τον κόπο και την προσευχή τους.

Τό χλωμό φως των κεριών και των καντηλιών ήταν τό μόνο πού άχνοφώτιζε τά πρόσωπα των πιστών και του Νυμφίου Ίησου, δημιουργώντας μία άτμόσφαιρα υποβλητικής κατανύξης. Τό τριξίμο των στασιδιών, ό υπόκωφος ήχος από τό γύρισμα των σελίδων στά έγκόλπια, τό θρόισμα από τίς μετάνοιες των πιστών, συνέδεται ένα ιδιότυπο ίσοκράτημα στά ψαλλόμενα.

Ή άκοιλουθία έφτασε στό τέλος της. Έκει στην έξοδο ένα μικρό κοριτσάκι ρώτησε σοβαρά τη μανούλα του: «Μαμά, γιατί ό Χριστούλης είναι θυπημένος;». Ένα έλαφρύ μειδίαμα άπλώθηκε στό πρόσωπο της μητέρας, γλυκό από την άδωότητα του έρωτήματος, πικρό από την όδύνη της άπαντήσεως...

Γιατί είναι θυπημένος; Για τον παλαιό λαό Του πού Τόν πρόδωσε; Για τό νέο λαό Του πού Τόν άρνήθηκε; Για τά έθνη πού Τόν άπεσιράφησαν; Για τό έθνος πού προδοτικά Τόν κατεφίλησε;

Γιατί είναι θυπημένος; Για την άπρέπεια των λόγων μας, τη φρίκη των έργων μας, την ύπεροψία της άρετής μας;

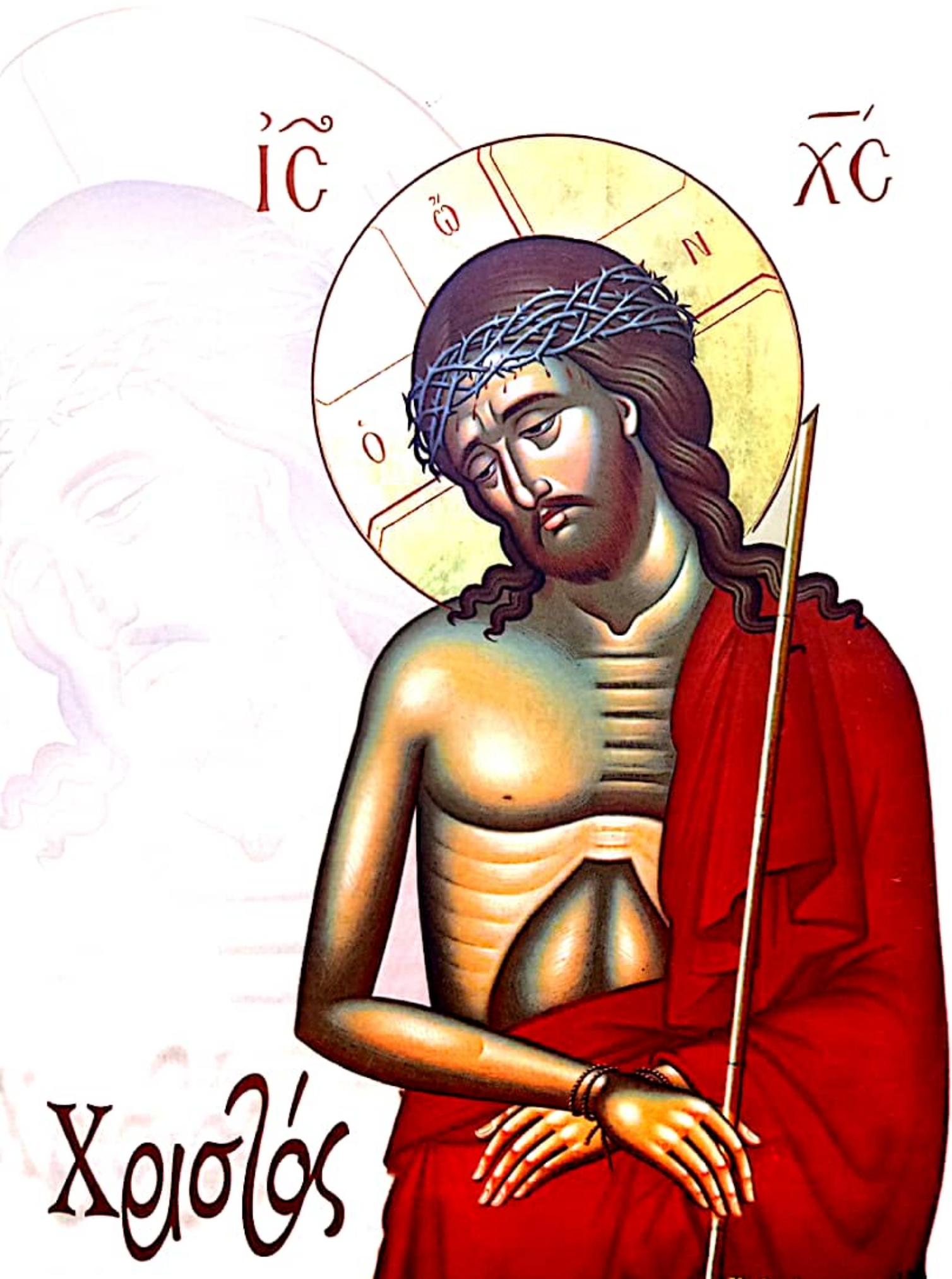
Γιατί να είναι θυπημένος; Ό «δούς την ψυχήν αυτού θύτρον αντί πολλών» δικαιούται, θύτρον θύπης, τη μεταμέλειά μας. Τη συμπάρασταση της συμπόρευσής μας, τη θυσία των επιθυμιών μας, την άφοσίωση των αισθήσεών μας στό Πάθος Του.

Πέρασαν λίγες στιγμές και τό κοριτσάκι ξαναρώτησε: «Μαμά, θα είναι και αύριο θυπημένος ό Χριστός;».

Άς δώσει από σήμερα ή καρδιά μας τη δική της άπάντηση και ή σκέψη μας τη σταθερή συγκατάθεση στην άρση του ματωμένου Σταυρου Του και του δικου μας.

Άκυλίνα

Ό λυπημένος

Τό γράμμα του νεκρού στρατιώτη

Στόν ρωσογερμανικό πόλεμο τοῦ 1941
ἀνάμεσα στούς χιλιάδες νεκρούς κι ὁ νε-
αρός ρώσος στρατιώτης, στήν τσέπη τοῦ
ὁποίου βρέθηκε γράμμα πρὸς τόν Θεό.

Ἄκουσε, Θεέ. Ποτέ στή ζωή μου δέν μίλαγα μαζί Σου. Σή-
μερα ὁμως θέλω νά ἀπευθυνθῶ σέ Σένα. Ξέρεις, ἀπό τά
παιδικά μας χρόνια μᾶς ἔλεγαν ὅτι δέν ὑπάρχεις. Κι ἐγώ
ὁ βλάκας τό πιστέψα. Ποτέ δέν πρόσεξα γύρω τή δημιουρ-
γία Σου. Ἄλλιά σήμερα τή νύχτα, σηκώνοντας τά μάτια ἀπό
τήν τρύπα στή γῆ πού ἀνοίξε μιά χειροβομβίδα, στόν
οὐρανό μέ τά ἄστρα, κατάλαβα ξαφνικά θαυμάζοντας τόν
οὐράνιο θόλο, πόσο σκληρή μπορεί νά εἶναι ἡ ἀπάτη.
Δέν ξέρω, Θεέ μου, ἂν θά μοῦ δώσεις τό χέρι, ἀλλιά ἐγώ
θά Σοῦ μιλήσω κι Ἐσύ θά καταλάβεις. Δέν εἶναι περίεργο
αὐτό: Ὅτι σ' αὐτή τή φρικτή κόλλαση τοῦ πολέμου ξαφνικά
φανερώθηκε φῶς μπροστά μου κι ἐγώ γνώρισα Ἐσένα:
Τίποτε ἄλλο δέν ἔχω νά Σοῦ πῶ, μόνο πῶς χαίρομαι πού
γνώρισα Ἐσένα.
Τά μεσάνυχτα κανόνισαν τήν ἐπίθεση, ἀλλιά δέν τή
φοβᾶμαι. Ἐσύ μᾶς βλέπεις... Τό σῆμα δόθηκε. Ξεκινᾶμε.
Καί κάτι ἄλλο θέλω νά Σοῦ πῶ. Ὅπως ξέρεις ἡ μάχη θά
εἶναι σκληρή, καί μπορεί αὐτή τή νύχτα νά χτυπήσω
τή δική Σου πόρτα.
Καί τότε Ἐσύ, ἀφοῦ δέν ἤμουν δικός Σου φίλος,
θά ἐπιτρέψεις σ' ἐμένα νά μπῶ; Μοῦ φαίνεται πῶς
κλαιῶ. Θεέ μου, βλέπεις σήμερα τί ἔγινε μ' ἐμένα;
Εἶδα, ἀνοίξαν τά μάτια μου!
Χαῖρε, Θεέ μου, ξεκινᾶω καί μᾶλλον δέ θά
γυρίσω πίσω. Παράξενο αὐτό, ἀλλιά τώρα τόν
χάρο δέν τόν φοβᾶμαι πιά.

Ναταλία Γ. Νικολάου
Μόσχα

Δημοσιεύθηκε σέ ἱστορικό φεύκωμα ἀφιερωμένο σέ γεγονότα τοῦ πολέμου.

Στόν Θεό δέν πίστευα. "Όταν ήλθε ή ώρα νά πάω στό στρατό, ή μητέρα μου, πού ήταν πολύ πιστή χριστιανή καί προσευχόταν γιά μένα, μου έδωσε ένα μικρό χαρτί, στό όποιο είχε κάμ γράψει καί μου είπε: «Γόδα μου, ας είναι αυτό τό κείμενο πάντα μαζί σου». Αργότερα έμαθα ότι είχε αντιγράψει τόν γοό ψαλμό.

Υπηρετήσα στά είδικά στρατεύματα τής ξηράς, τούς άλεξιπτωτιστές, οί όποιοι έπεφταν από τά άεροπλάνα ώς έμπροσθοφυλακή, πριν άρχισει ή μάχη. Στό στρατό δέν μās επέτρεπαν νά έχουμε στίς τσέπες μας άπολύτως τίποτα πού δέν είχε σχέση μέ τήν ύπηρεσία μας. "Έτσι έρραψα τό χαρτί τής μητέρας μου στη φόδρα του πουκαμισου τής στρατιωτικής στολής κοντά στόν άριστερό ώμο.

Δέν δά ξεχάσω ποτέ τήν πρώτη πώση μου μέ άλεξιπτωτο στην άβυσσο του άέρα κάτω από τό άεροπλάνο. Στην καθορισμένη στιγμή τράβηξα τόν κρικό καί τό άλεξιπτωτο δέν άνοιξε. Άμέσως τράβηξα τόν κρικό του δεύτερου, πού είχαμε ώς έφεδρικό. Άλλά καί αυτό έπίσης δέν άνοιξε. Πλησίαζα τή γή μέ φοβερή ταχύτητα.

Σ αυτά τά λίγα δευτερόλεπτα δέν μπορούσα φυσικά νά βγάλω από τό πουκάμισο τό χαρτί τής μητέρας μου καί νά τό διαβάσω. Τό μόνο πού μπορούσα νά κάνω ήταν νά κτυπήσω μέ τό χέρι μου τό μέρος πού ήταν τό χαρτί καί νά φωνάξω «Κύριε, σώσε με». Καί ώς άπάντηση άκουσα τά κτυπήματα του άλεξιπτωτου, πού άνοιξε. Θεέ μου, σ' εύχαριστώ, είπα. Σου υπόσχομαι νά έγγραφώ φοιτητής στό θεολογικό Σεμινάριο.

Άλλαξα.

Τά έρωτηματικά των προΐσταμένων μου γιά τήν άλλαγή μου, δέν μέ φόβησαν. Τά δάκρυα τής μητέρας μου έφεραν τή δαμαστή σωτηρία μου.

"Όταν άπολύθηκα από τό στρατό, φοίτησα στό θεολογικό Σεμινάριο καί μετά τήν άποφοίτησή μου μπήκα ώς δόκιμος σέ Μοναστήρι καί σήμερα είμαι ιερομόναχος. □

Η κ. **Ναταλία Γ. Νικοβλάου** από τή Μόσχα έστειλε στό Περιοδικό τά ακόλουθα 2 περιστατικά

Γραπτή όμολογία ρώσου άλεξιπτωτιστή

Τό θαῦμα στά βουνά του Καυκάσου

Στή δεκαετία τοῦ 1960, ἐποχή Χρoῦτσεφ στήν πρώην Σοβιετική Ἑνώση, οἱ μουσικές ὑπηρεσίες τῆς Μόσχας σέ συνεργασία μέ τό στρατό ὀργάνωσαν μιᾶ ὀβλόκληρη ἐκστρατεία στά βουνά τοῦ Καυκάσου, γιά νά συλλάβουν ὅσους κρύβονταν ἐκεῖ, ὡς ἐπί τό πλεῖστον μοναχοῦς, καί νά τοῦς στείλουν στά στρατόπεδα καταναγκαστικῶν ἔργων.

Χρησιμοποιήθηκε γι' αὐτό τό σκοπό ἕνας ἀξιωματικός, μέλος τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, κυβερνήτης μιᾶς μεγάλης ὀμάδας ἔλικοπτέρων, ὁ ὁποῖος εἶχε μεγάλη πείρα στά βουνά, ὅπου χρειάζονταν εἰδικές γνώσεις.

Τοῦ ἔδωσαν ἐντολή νά παρακολουθήσει ἀπό πάνω μιᾶ ὀμάδα μοναχῶν, τοῦς ὁποῖους εἶχαν ἐντοπίσει. Ἀπό τόν ἀέρα παρακολουθοῦσε τίς κινήσεις τους κι ἔδινε τίς πληροφορίες του κάτω στή γῆ, μέ συνέπεια οἱ στρατιωτικές μονάδες νά τοῦς περικυκλώσουν καί νά τοῦς ἀναγκάσουν νά ὑποχωροῦν πρὸς μιᾶ ἀπότομη κορυφή, ὅπου εὐκόλα θά τοῦς ἐφθάναν καί θά τοῦς συνελάμβαναν.

Τό κυνήγι τῶν μοναχῶν κράτησε μερικές ἡμέρες καί πλησίαζε πρὸς τό τέλος. Οἱ μοναχοὶ δυνατότητα νά ἀκολουθήσουν ἄλλο δρόμο δέν εἶχαν. Πλησίαζαν καί ὄλο ἀνέβαιναν σέ πανύψηλη κορυφή καί ἀπό πίσω τους τοῦς κυνηγοῦσαν οἱ στρατιῶτες μέ σκυλιά. Μπροστά τους τεράστιος γκρεμός κι ἕνας ἀπότομος βράχος. Τό ἔλικόπτερο τοῦ ἀξιωματικοῦ πειτοῦσε ἀκριβῶς ἀπό πάνω τους. Ὁ πιλότος τοῦς ἔδινε νά καταλάβουν ὅτι ἤρθε τό τέλος τους.

Καί τότε ξαφνικά ἄρχισαν κάτω στή γῆ νά συμβαίνουν παράξενα πράγματα. Ὅλο οἱ μοναχοὶ γονάτισαν κι ἄρχισαν νά προσεύχονται. Μετά σηκώθηκαν ὄλο μαζί καί πλησίασαν τό χεῖλος τοῦ γκρεμοῦ. «Τώρα τί θά κάνουν;» σκεπτόταν ὁ πιλότος. «Θά πέσουν στόν γκρεμό; Εἶναι βέβαιος θάνατος». Ἕνας μοναχός σταύρωσε τόν γκρεμό, τόν εὐλόγησε μ' ἕνα μεγάλο σταυρό κι ἔκανε πρῶτος ἕνα βῆμα πρὸς αὐτόν, ἄλλιά δέν ἔπεσε, διότι μ' ἕνα θαυμαστό τρόπο παρέμεινε στόν ἀέρα σάν νά κρεμόταν πάνω ἀπό τόν γκρεμό καί ἄρχισε νά περπατᾶει στόν ἀέρα σάν νά ἀκολουθοῦσε ἕνα δρομάκι. Πίσω του ἔκαναν ἕνα βῆμα πρὸς τόν γκρεμό καί οἱ ἄλλοι μοναχοὶ καί περπατοῦσαν ὄλο στόν ἀέρα ἤρεμα καί σιγά, ὁ ἕνας πίσω ἀπό τόν ἄλλο, ἀνεβαίνοντας ψηλά ἔως ὅτου κρύφτηκαν μέσα σ' ἕνα σύννεφο!

Ὁ πιλότος ἐντυπωσιάσθηκε τόσο πολὺ μ' αὐτά πού ἔβλεπε, ὥστε ἔχασε τόν ἔλεγχο τοῦ ἔλικοπτέρου κι ἔπεσε σ' ἕνα ὀροπέδιο. Τόν βρῆκαν τραυματισμένο καί τόν πῆραν οἱ στρατιῶτες. Ὅταν ἔγινε καλῶς, ὕστερα ἀπό κάποιους μῆνες νοσηλείας, τόν κάλεσαν στό εἰδικό τμήμα τοῦ στρατοῦ γιά ἐξηγήσεις. Ἀντί ἀπαντήσεως, τοῦς ἔβαλε στό τραπέζι τό βιβλιᾶριο τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος καί παρακάλεσε νά τεθεῖ σέ ἐφεδρεία.

Ὅταν ἔγινε αὐτό, βαπτίσθηκε κι ἔζησε πιστός χριστιανός.

Ὡς θαυμαστά τά ἔργα Σου, Κύριε! □

